CANADA

Utgifves hvarje TORSDAG

Winnipeg, Man.

K. FLEMMING, Redaktör.

Prenumerationspriset—

Helt År	$1.00
Halft år	0.60
Fjärdedels år	0.35
Helt år till Sverige	1.50
Halft år " "	0.85

postporto inbegripet.

Lokalagenter önskas i alla svenska samhällen och lemnas god provision.

Korrespondenser, korta och intressanta emottages med tacksamhet.

Prenumerationsmedel böra sändas med Post - eller Express Money Order eller Registreradt bref till

CANADA,

Box 642, Winnipeg, Man.

Kontor: ROOM 1, HARRIS BLOCK

SKANDINAVISKA NYHETER

SVERIGE.

STOCKHOLM. Värdepost ur djupet. Ur "Bores" innandöme. Efter nära 8 månaders hvila på hafsbotten upptogs i måndags under bergningsarbetena med finska postångaren "Bore" ännu en postsäck, innehållande värdeförsändelser, hvilka afstämplats i Åbo den 30 dec. 1899

Då den i förgår öppnades å Centralpostkontoret i Stockholm, befunnos samtliga försändelser märkvärdigt nog nästan oskadade. De utgjordes af 113 transiterande rekommenderade och 7 dito assurerade bref samt 106 till Stockholm adresserade rek. Alla hade fullt läsliga adresser och det tarfvade blott en viss varsamhet att skilja dem från hvarandra.

Försändelserna komma, sedan svenska och finska poststyrelserna fått allting klart sins emellan med afseende på ingångna reklamationer o. s. v., att i vederbörlig ordning tillställas adressaterna.

Den sista saknade postsäcken upptogs i förgår och infördes till Furusund af Neptunbolagets ångare "Ditja".

— Från tobaksbygderna. Ett ovanligt godt tobaksår tycktes det innevarande bli. Sällan visar denna växt en sådan storlek och ett sådant vackert utseende som just i år. Man förvånas öfver den kraftiga inverkan senaste veckornas nederbörd åstadkommit på tobakslanden. Då de för blott tre veckor sedan sågo tvinande ut, prunka de nu i den härligaste grönska och vänta om några dagar skördar'n.

Under de två föregående åren har tobaksskörden varit synnerligen klen, hvilket haft till föld, att odlingen af denna växt betydligt inskränkts till arealen. Odling af tobak är ock ett mödosamt och kinkigt arbete, men rätt skött kan den i goda år ge en afsevärd inkomst åt dem, som ägna sig däråt.

— Ryska militärstudier öfver Sverige. Liksom i Sverige och de flesta andra europeiska stater, bedrifvas inom ryska officerskårerna de s. k. vinterarbetena med stor ifver. Dessa bestå i utarbetandet af skriftliga uppsatser öfver förelagda militära ämnen eller spörsmål af mera omfattande art, lösandet af taktiska uppgifter, föredrag inför större eller mindre delar af vederbörlig garnisons officerskårer eller i militärföreningar o. s. v.

Betecknande är, att äfven härutinnan de skandinaviska förhållandena företrädesvis äro föremål för behandling. Bland i ryska garnisonsorter under sistlidne vinter hållna föredrag må bl. a. nämnas följande: "Öfre Norrland, betraktadt från militärisk synpunkt", — "Norges fysiska geografi", — "Norges befästningar", — "Krigsföretagen i Norrland 1809", — "De svenska militärläroverken", — "Svenska artilleriets nyaste exercisreglemente", — "Stockholms omgifningar i militäriskt hänseende", — "Gotland och dess militära betydelse", — "Norska armens beväpning", — "Svenska infanteriets utbildning för fält- och bevakningstjänst", — "Trängväsendet i Sverige" o. s. v.

Man må emellertid ej föreställa sig, att detta intresse för våra militärförhållanden endast är att söka inom ryska armen. Äfven de ryska sjöofficerarna följa med oaflåtlig uppmärksamhet de maritima förhållandena på den skandinaviska halfön, hvarom bl. a. föredrager i de sjömilitära kretsarna vittna. Flere på ryska utgifna sjömilitära afhandlingar sysselsätta sig äfven med skandinaviska förhållanden. Så t. ex. ha (i litografiskt öfvertryck) utgifvits detaljerade redogörelser för våra kusters beskaffenhet, våra sjömärken, svenska och norska flottornas materiel o. s. v.

ARBOGA. Borgmästareval. Vid borgmästarevalet den 21 ang. erhöll rådman F. C. Sörensen från Varberg 1,874 röster, e. o. hofrättsnotarien K. Rosenberg från Östersund 1,817 röster, rådman J, A. Larsson, Arboga, 1,685 röster samt amanuensen i civildepartementet, jur. kand. E. Langborg 1,642.

FALUN. Olycklig velocipedfärd. En i Domnarfvet boende yngling kom i söndags åkande i stark fart utför den s. k. Brobacken på vägen från lägerplatsen Rommehed, och som stor trafik rådde å vägen, råkade han under sina försök att hålla undan för andra mötande velocipedryttare köra rakt mot en vid vägen stående telefonstolpe. Kollisionen var så häftig, att hjulryttaren, hvars namn var E. Eklund, förlorade medvetandet. Förd till Domnarfvets sjukstuga, afled den stackars ynglingen följande dag under svåra plågor. Han hade i fallet ådragit sig så svåra skador i mage och bröst, att intet kunde göras för hans räddning, meddelas till Stockholms Tidningen.

— Bälter Sven Erssons testamente. Vid Mora tingslags häradsrätt har vittnesförhör för dödsfalls skull hållits med de personer, som bevittnat aflidne riksdagsmannen Bälter Sven Erssons i Mora förordnande om sin kvarlåtenskap,

Af denna skall bildas en fond på 300 tusen kr., hvilket belopp ej får minskas och hvars afkastning skall användas till förbättring af allmänna vägar äfven till byar och fäbodställen inom Mora socken, Mora strands municipalsamhälle undantaget, samt till hjälp för afdikning och uppodling af sanka marker inom samma socken.

Därefter skola af boets behållmindre penningsummor, tilldelas den aflidnes och hans hustrus närmaste slägtingar.

Af den behållning, som sedan möjligen återstår, skall bildas en anstalt för fattiga barns inom Mora kommun kristliga uppfostran och annat liknande välgörande ändamål.

Den aflidnes hustru återkallade emellertid vid rätten samtidigt skriftligen sin andel i donationen, hvadan denna väl minskas med hälften.

GÖTEBORG. Också en nådeansökan. Britt Johannesdotter Lundberg i Göteborg har har i skrifvelse vändt sig till konungen med begäran att af nåd återfå de maltdrykutskänkningsrättigheter hon förut utöfvat, senast på 1860-talet, men af en eller annan anledning förverkat.

— Lefvande begrafven. Då en ung man son till hemmansägare Pettersson i Kallebäck för ett par dagar sedan var sysselsatt med att köra sand från en sandbank, sökte han för en stund skyddd under banken för en regnskur, hvarvid sanden följd af vattenflödet störtade ned öfver mannen. Då man lyckades gräfva fram honom var han redan död.

JÖNKÖPING. Käken gick ur led. Åskan gick i Jönköping i måndags f. m. I en af salarna å Vestra tändsticksfabriken stod en flicka, och hon råkade gäspa just som det blixtrade till. För blixten blef hon så rädd, att den för ögonblicket öppen stående käken gick ur led, Å lasarettet fick hon den emellertid snart åter vriden tillrätta igen.

KALMAR. Den främsta vattenledningen i Sverige lär vara att finna i Kalmar. Projektet till vattenledningen är uppgjordt af ingeniör J. Gustaf Richert här och bygnadsritningarna af arkitekten E. Stenhammar, likaledes i Stockholm.

Vattnet samlas i en bassäng, luftrenadt och filtreradt, samt införes sedan till staden, dit det genom en 4,000 meter lång 200 mm. rörledning pressas af högtrycks pumpar, som likaledes direkt trycka vattnet in i det 10,000 m. långa cirkulationsnätet i staden samt in i en biledning. Från denna afföres allt för tillfället erforderligt vatten till ett storartadt, 52 m. högt vattentorn, hvilket synes ända ut på Öland, I tornets innandöme finnes en cistern, rymmande 400,000 liter vatten.

En afsyning, verkställd af städernas allmänna brandstodsbolags inspektör hr H. Gustafsson, har gifvit vid handen, att Kalmar vattenledning i afseende på effektivitet vid eldsläckning kan ställas i främsta rummet bland Sveriges hittills 28 vattenledningar.

mALMÖ. Ny trämassefabrik. Konstituerande bolagstämma har hållits med Svenska sulfatcellulosaaktiebolaget, som med ett aktiekapital af högst 1,400,000 kr. inom den närmaste tiden kommer att öfvertaga Malmö trämassefabriks aktiebolags fasta och lösa egendom.

NORA. Vid Hålahult synas de där intagna patienterna trifvas och befinna sig synnerligen väl. Efter blott några veckors vistelse där börja de matta, bleka dragen så småningom upplysas af en lifskraftigare färg, gång och rörelser bli spänstigare,, hopp, lefnadsmod och glädtighet begyna lifva sinnet. Också få naturens egna läkekrafter här på ett omedelbart sätt och i oförminskad grad göra sig gällande. Sol, luft, bad, diet, hvila samt ett gladt och angenämt samlif, all är här ägnadt att stärka de sjunkna krafterna och göra kroppen mäktig att besegra den fiende, som där härjande trängt in.

En regel, som tydligen är af största vigt att följa, är den, att inga andra sjuka där intages än de, som ha bestämd utsigt att kunnu botas. Det bör allmänheten känna, så att ingen söker sin tillflykt dit, först då allt hopp är ute på annat håll. Före intagningen underkastas den inträdessökande en mycket noggrann undersökning af anstaltens läkare. Där bot ej synes möjlig, hemvisas den sökande. Ledsamt nog kom emellertid häromdagen en person för att å sanatoriet söka plats i så långt framskridet sjukdomstillstånd, att han kort efter ankomsten dog, alltså innan han hunnit återvända.

SUNDSVALL. Strejken vid Johannedal. Stabbläggarna vid Johannedals sågverk hade den 21 aug. nedlagt arbetet, sedan bolaget vägrat att i sin tjänst återtaga de tre stabbläggare, bland dem ordföranden och sekreteraren i den nybildade fackföreningen hvilka afskedades vid sågverksstrejkens utbrott.

SKARA. Till kungen fram. Nio enkor efter män, som dukat under på grund af det hälsofarliga arbetet med sandstenshuggningen till Skara domkyrkas restaurerande, ha uppsat och till konun afsändt följande böneskrift:

Undertecknade, enkor efter vid restaureringen af Skara domkyrka aflidna arbetare, som dels äro till åren komna, dels ha minderåriga, nu faderlösa barn att försörja och som finna det mycket svårt att i dessa dyra tider existera, äfven med det ringa understöd, vi för närvärande från härvarande fattigvård erhålla; våga vid tanken på e. k. m:ts till de fattige och nödlidande alltid gifmildt utsträckta hand härmed i djupaste underdånighet bedja eder om sådan hjälp, det till äfventyrs täckes e. k. m:t att i stor nåd räcka oss, så att vi och våra barn slippa lida nöd, då våra män vid ofvannämda kyrkoarbete tagit sådan skada till hälsan, att de aflidit och vi såmedels förlorat våra försörjare.

UPSALA. Omkomna i en lergrop. Vid arbete i en lergrop vid Kungsgården i Gamla Upsala i måndags inträffade en stark förskjutning från botten, hvarvid leran liksom körde upp och vållade en sorglig olyckshändelse, i det två i gropen arbetande karlar omkommo. Alltsammans gick på ett ögonblick. De så sorgligt omkomna äro arbetarna Johan Erik Johansson från Gamla Upsala och Sundin från Balinge.

Grafven är 64 fot djup; båda arbetarna stodo på bottnen däraf, där leran jäste och lyfte de två männen ända upp till markens yta, så att den yngre af dem sträckte ut ena armen, liksom för att gripa tag i grafvens kant. Men i samma ögonblick sänkte sig åter leran, och den ene mannen begrafdes fullständigt, nämligen den 50-årige Johansson. Den yngre arbetaren, Sundin, höll ännu ena armen och hufvudet uppe öfver lerans yta, men då det ej fanns vare sig räddningsattiralj eller tillräckligt med folk för att i hast kunna uppdraga den nödstälde, så hade lifvet redan flytt, när man ändtligen hunnit draga honom upp ur den våta leran.

VENERSBORG. Ett märkligt fynd gjordes nyligen af en gosse vid Vennersberg i Östra Eneby socken. Fyndet består i en konstnärligt arbetad fruntimmersring af guld, sirad med inläggningar i grön emalj samt öfverst försedd med Gustaf III:s namn jämte inskriptionen: "Den 19 aug. 1772" — d. v. s. dagen för den af denne konung genomförda statshvälfningen. — Den intressanta ringen som troligen utgör en gåfva från "tjusarkonungen" till någon kvinlig vän, kommer att hembjudas till staten.

VESTERÅS. En minnessten öfver Esaias Tegner. I trakten af Vexjö finnes ett nyuppfördt, synnerligen dyrbart slott tillhörigt grefve Fredrik Bonde. Platsen, där detta slott är uppfördt, hette fordom Tufvan och har bebotts af Esaias Teger.

Grefve Bonde låter nu till minne däraf resa en sten med följande inskription:

"År 1900 restes dena sten af grefve Fredrik Bonde af Björnö och hans maka Anna Bonde, född Koskull, till minne af Esaias Tegner, som under åren 1825—1827 bebodde Tufvan, nu Teleborg kalladt."

Stenenen, af granit, äromkring 4 meter högt samt omkring 1½ meter bred.

VESTERÅS. Död af vådaskott. Sadelmakaren Arvid Palmer ooh hane bror Erik P. i Vesterås begåfvo sig i lördags afton i en segelbåt ut till holmarna för att fånga kräftor och jaga dopping. Dagen därpå vid 10-tiden skulle hemfärden anträdas. De båda bröderna sysslade i båten med klargörandet af seglen. En bössa låg i fören till hinders, och Arvid skulle flytta den till en annan plats. Då hände sig, att hanen kom mot något föremål och skottet brann af samt träffade Arvid i venstra ljumsken. Den sårade föll genast ned i båten.

Det blef sedan för brodern en lika ansträngande som sorglig färd. Efter ankomsten till staden fördes den sårade till lasrrettet, men efter blott en halftimmes vistelse där afled han vid 2 tiden.

Den sårade var hela tiden vid sans, men hade svårt att tala. Då å lasarettet brodern omtalade hur det tillgått, gnf han dock instämmande tecken.

Norge.

Är general Botha norrman? Denna fråga framställer en insändare i "Örebladet", som skrifver:

Från gården Botha på ön Tverdal vid Arendal utvandrade för omkring 30 år sedan en man, som antagligen tog vägen till Kapstaden, dit man på den tiden allmänt utvandrade. Han har sedan ej låtit höra af sig, men gammalt folk, som känt den utvandrade mannens fader, påstår, att det är en så påfallande likhet mellan denne och honom, att näppeligen något tvifvel finnes, att man ej här har far och son att göra med. General Bothas ålder stammer ock nöjaktigt med den utvandrade mannens.

— Brunnen norsk stad. En stor eldsvåda rasade den 15 aug. i Stenkjær. Branden började vid 10-tiden på f. m. och fortplantade sig mod stor hastighet.

Den uppstod i en målare verkstad, under det man var sysselsatt med att smälta lackfernissa.

Elden var begränsad vid 4-tiden på e. m. och hade då härjat en tredjedel af staden.